

የክረምት ወቅት አጋማሽ የአየር ጠባይ ትንበያ መጽሔት

ከጁን-ጁላይ 2022 የአየር ጠባይ ግምገማ እና
ከኦገስት-ሰፕቴምበር 2022 የአየር ጠባይ ትንበያና
ምክረ ሃሳብ

ኦገስት 2022
አዲስ አበባ

እ.ኤ.አ 2022 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ ወራት የሚኖረው አዝማሚያ..... 3

እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ 4

 ካርታ1 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 ድረስ የነበረው 5

 የዝናብ መጠን በሚ.ሜ 5

 ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 ድረስ ዝናብ..... 6

 የዘነበባቸው ቀናት ብዛት 6

 ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን 7

 ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር..... 7

እ. ኤ. አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በእርሻ ሥራ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ... 8

እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ 10

እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ .. 11

እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 ሊኖር የሚችለው የአየር ጠባይ አዝማሚያ 11

እ. ኤ. አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 12

እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በወሀወ ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 14

እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ..... Error! Bookmark not defined.

እ.ኤ.አ 2022 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ ወራት የሚኖረው አዝማሚያ

1. መግቢያ

የዘንድሮው የክረምት ወቅት እንደተጠበቀው በአብዛኛዎቹ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛውን ፊር በተከተለ ሁኔታ በምእራባዊው የሀገሪቱ አካባቢ ላይ የጀመረ ሲሆን፤ በመካከለኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ለተወሰኑ ቀናት ቀደም ብሎ ጀምሯል።

በተጨማሪም ቀደም ብሎም የዘንድሮ ክረምት ወቅት የተሰጠው ትንበያ በአብዛኛው የሀገሪቱ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ በመስፋፋትና በመጠናከር የተሻለ ገጽታ ሊኖረው እንደሚችል ከመገለጹም በላይ በተለያዩ ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ ሊያጋጥም እንደሚችል መጠቆሙ ይታወቃል። ከላይ ለተጠቀሰው ትንበያ በዋናነት ታሳቢ የተደረጉት የባህር ወለል ሙቀት (Sea surface temperature) የጥንካሬ መጠንና ሥርጭት ከመደበኛው ጋር ሲነጻጸር ከሚያሳየው ልዩነት (anomaly) እንዲሁም ከዚህ ጋር ተያይዞ የሚከሰቱትን የከባቢ አየር ክስተቶች (Atmospheric conditions) ግምት ውስጥ በማሰገባት ነበር።

በመሆኑም ባለፉት ሁለት የክረምት ወራት የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የወሃ አካል ሙቀት ከመደበኛው በታች መቀዝቀዝ (ENSO-La Niña) የተስተዋለበት ሲሆን፤ ይህም ክስተት ለክረምቱ ዝናብ መጠናከር አዎንታዊ አስተዋጽኦ እንደነበረው ግንዛቤ ተወስዷል። ከዚህ ጋር በተያያዘ ባለፉት የጁንና የጁላይ የክረምት ወራት በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ የተስተዋለ ሲሆን፤ በአንዳንድ ቦታዎችም ላይ ለቅፅበታዊ ጎርፍ መከሰት መንስዔ የሆነ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ በ24 ሰዓት እንደተመዘገበ መረጃዎች ያሳያሉ። ይሁን እንጂ የወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ማለትም የደቡባዊ ክፍሉ ላይ ዝናቡ መጠንም ሆነ በስርጭት የተዳከመ እንደነበረ ከተሰበሰቡት መረጃዎች ለመረዳት ተችሏል። በቀሪዎቹ ሁለት ወራት (ኦገስትና ሴፕቴምበር) 2022 በተለያዩ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ዝናቡ በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ቀጣይነት እንደሚኖረው የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

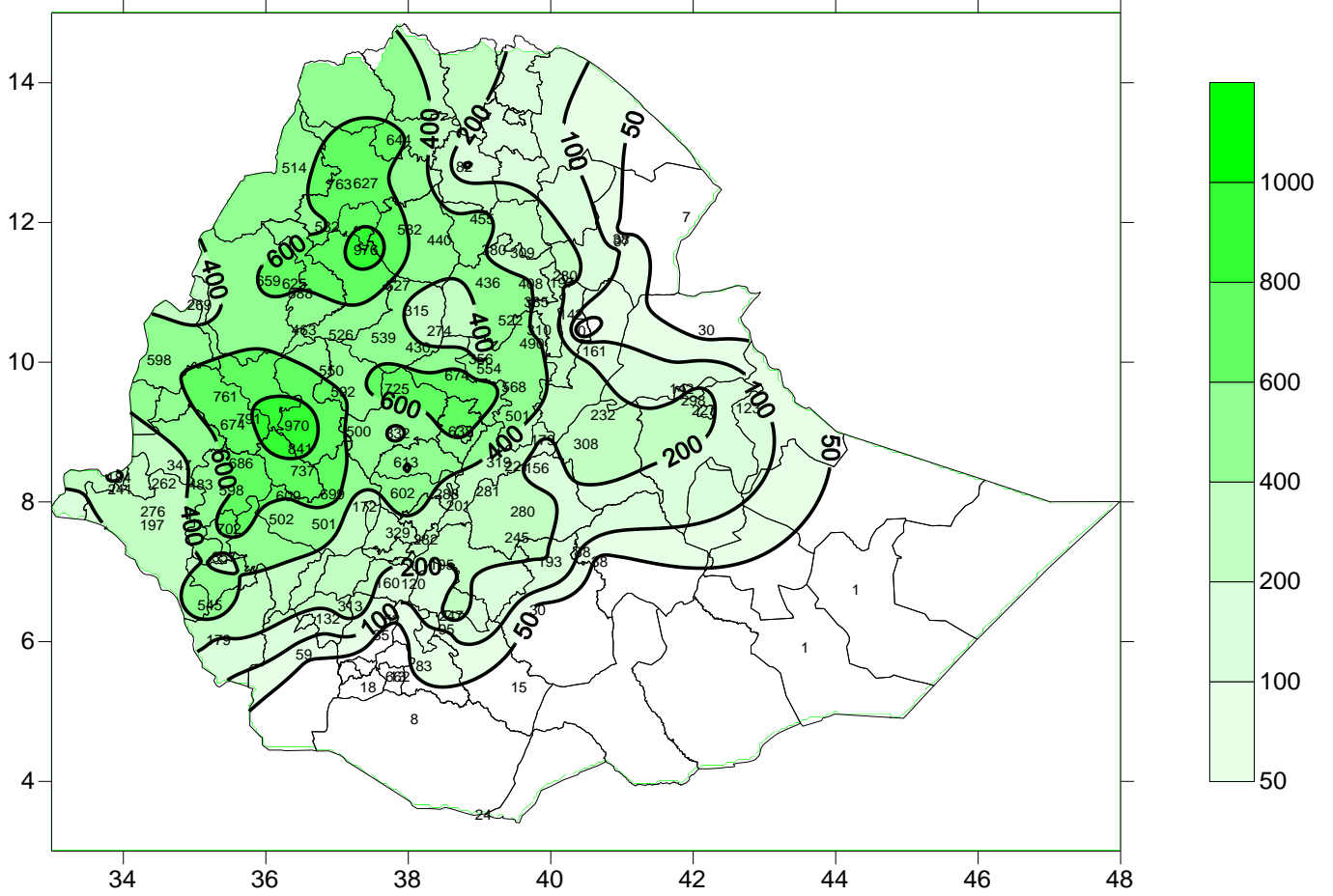
እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ

በጁንና በጁላይ ወራት የነበረው የዝናብ መጠን ከሀገሪቱ ቦታ ሽፋን አንፃር ሲገመገም በትግራይ እና አማራ ክልሎች ምዕራባዊ ክፍል፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በምዕራብና መካከለኛው ኦሮሚያ አዲስ አበባን ጨምሮ እንዲሁም በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ሰሜናዊ ክፍል ላይ ከ400-1000 ሚ.ሜ. የሚደርስ ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፣ በትግራይ እና አማራ ምስራቃዊ ክፍል፣ በአፋር አብዛኛው ክፍል፣ በምስራቅ ኢትዮጵያ ሰሜን ሱማሌ፣ ሐረሪና ድሬዳዋን ጨምሮ፣ በደቡብ ደጋማ ቦታዎች፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል አብዛኛዎቹ ቦታዎች፣ በጋምቤላ እና ሲዳማ አካባቢዎች ላይም ከ50-400 ሚሜ የሚደርስ ዝናብ ተመዝግቧል። በተጨማሪም በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል ደቡባዊ ክፍል እና የደቡብ ኦሮሚያ ቆላማ ቦታዎች ላይ ለተወሰኑ ቀናት አነስተኛ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል (ካርታ 1) ።

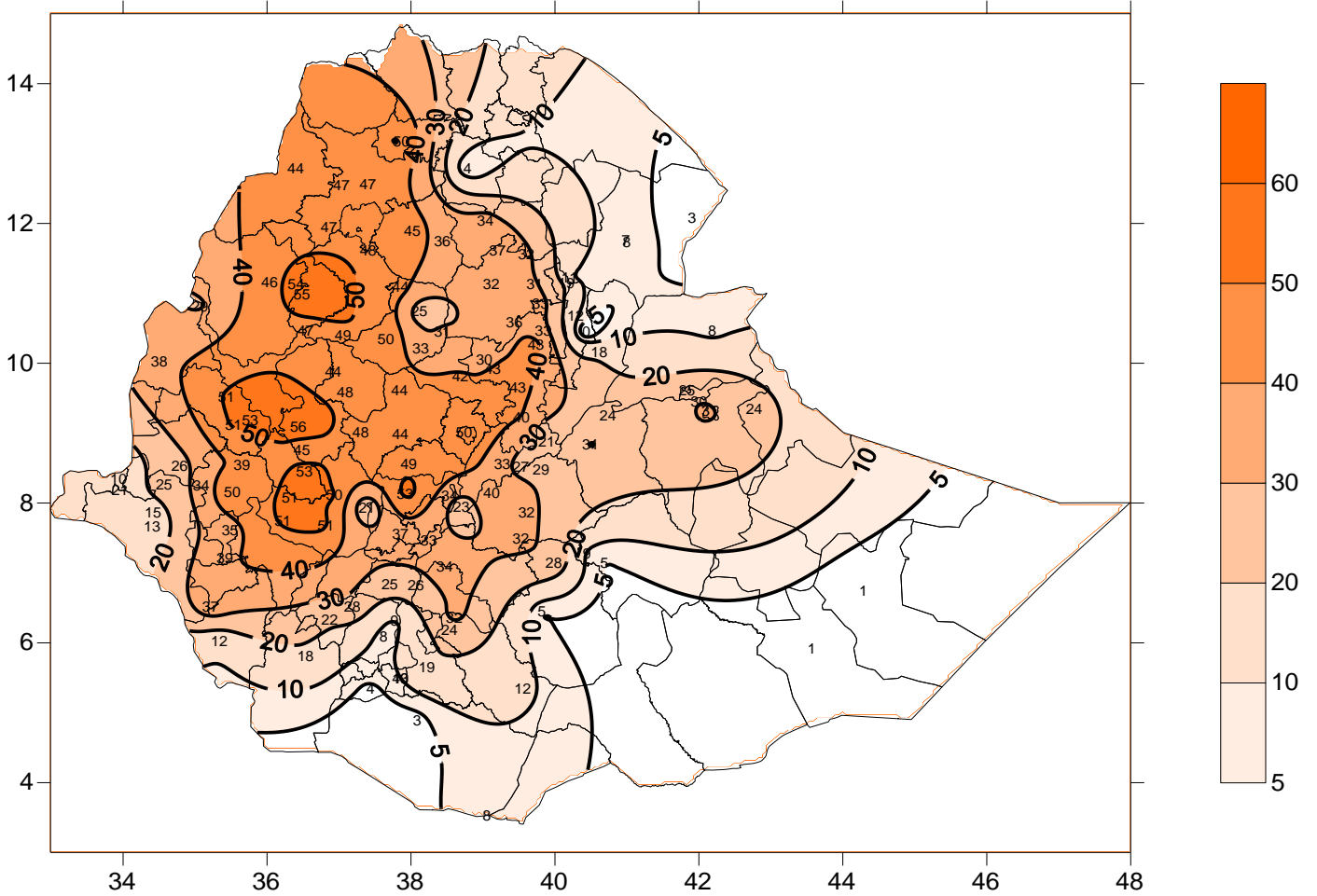
በዝናብ ቀናት ስርጭት ረገድም ባለፉት ሁለት ወራት በትግራይ እና አማራ ክልሎች ምዕራባዊ ክፍል፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በምዕራብና መካከለኛው ኦሮሚያ እንዲሁም በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል እንዲሁም አዲስ አበባን ጨምሮ ከ30-56 ቀናት ዝናብ ያገኙ ሲሆን፣ በትግራይ እና አማራ ምስራቃዊ ክፍል፣ በአፋር አብዛኛው ክፍል፣ በምስራቅ ኢትዮጵያ ሰሜን ሱማሌ፣ ሐረሪና ድሬዳዋን ጨምሮ፣ በደቡብ ደጋማ ቦታዎች፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል አብዛኛዎቹ ቦታዎች፣ በጋምቤላ እና ሲዳማ አካባቢዎች ላይም ከ5-30 ቀናት ያህል የክረምቱን ዝናብ አግኝተዋል (ካርታ 2) ።

ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር በትግራይ፣ በአማራ፣ በአፋር፣ በምዕራብና መካከለኛው ኦሮሚያ፣ በቤንሻንጉል-ጉሙዝ፣ በጋምቤላ፣ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል ሰሜናዊ ክፍል እና በምስራቅ ኢትዮጵያ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፣ በደቡብ ኦሮሚያ ቆላማ ኪስ ቦታዎች ላይም አልፎ አልፎ ባሉት ቀናት አነስተኛ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል (ካርታ 3) ።

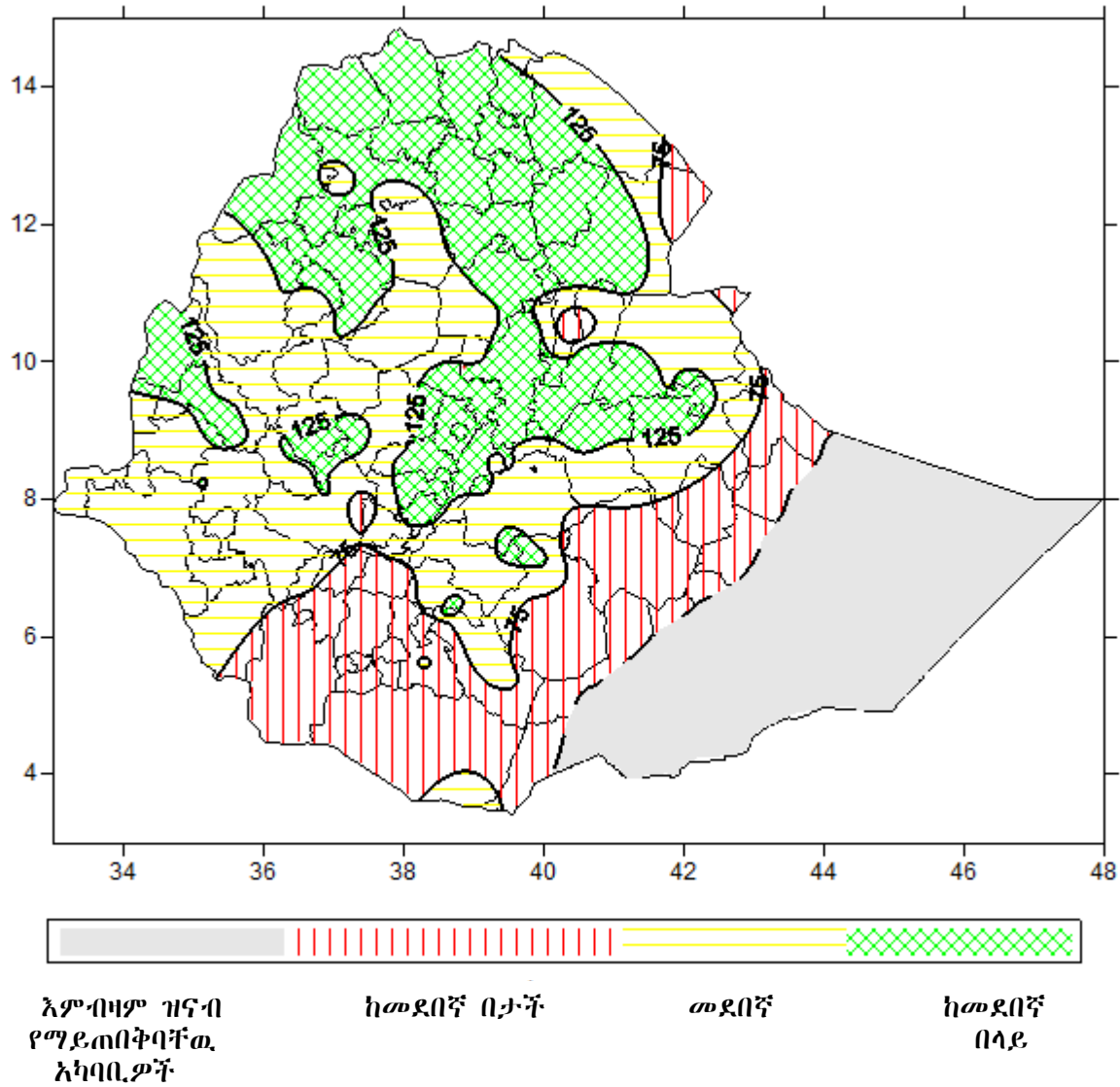
ካርታ 1 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት ብዛት

ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2022 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

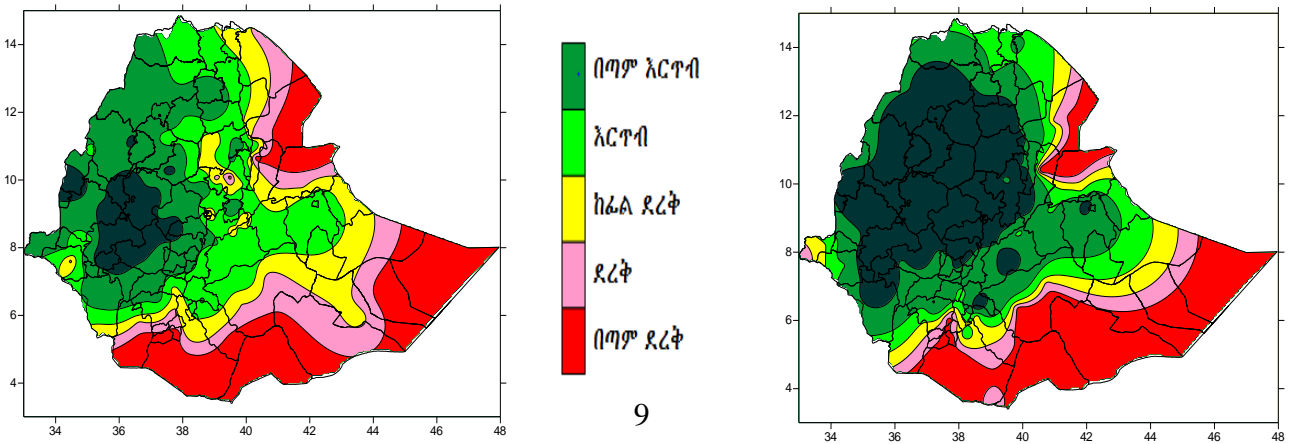
እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2022 የነበረው የአየር ጠባይ በእርሻ ሥራ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባሳለፍነው የጁን ወር 2022 ለክረምት ዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታ የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች ከዕለት ወደ ዕለት ተጠናክረው የተስተዋሉ ሲሆን፤ በሂደትም ከደቡብ ምዕራብ ወደ ተለያዩ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ የሀገሪቱ አካባቢዎች በመስፋፋት አብዛኛውን ቦታ ያዳረሰና በመጠንም ሆነ በስርጭት ረገድ እየተሻሻለ የመጣበት ሁኔታ እንደነበረ ከተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች የተሰበሰቡና የተነተኑ የግብርና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ። በተጨማሪም አልፎ አልፎ ባሉት ቀናት በአንዳንድ የግብርና ሚቲዎሮሎጂ ጣቢያዎች ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል። ይህም የተገኘው ዝናብ የአፈር ውስጥ እርጥበትን ከማሻሻልም አልፎ ከጁን ጀምሮ የዘር ጊዜና የማሳ ዝግጅት በሚካሄድባቸው አካባቢዎች በወቅቱ ለመዝራት አመቺ ሁኔታ የነበረ ሲሆን፤ ቀደም ብለው ለተዘሩ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች በተሟላ ሁኔታ እንዲያድጉ የጎላ አስተዋፅዖ ነበረው። ከዚህ በተጨማሪ በአርብቶ አደርና በከፊል የአርብቶ አደር አካባቢዎች የነበረው አነስተኛ የእርጥበት ሁኔታ ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት አዎንታዊ አስተዋፅዖ ነበረው። በሌላ በኩል በአንዳንድ አካባቢዎች ላይ የነበረው ከባድ ዝናብ እንዲሁም ባሳለፍናቸው ቀናት በተከታታይ ዝናብ በማግኘት ላይ በነበሩ ቦታዎች ላይ የአፈር ውስጥ እርጥበት መብዛት እና በአንዳንድ ቦታዎች ላይ ለወንዝ መሙላትና ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ አካባቢዎች ላይ የጎርፍ መከሰት የነበረ ቢሆንም፤ በግብርናው አንቅስቃሴ ላይ ያደረሰው አሉታዊ ተፅዕኖ አልነበረም።

እንዲሁም ባሳለፍነው የጁላይ ወር 2022 ለክረምት ዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታ የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች የነበሩ በመሆኑ፤ በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ምንም እንኳን ከቦታ ቦታ በመጠን ይለያይ እንጂ በስርጭት ረገድ ብዙ ቦታዎችን ያደረሰ የእርጥበት ሁኔታ ነበራቸው። ይህም የተገኘው ዝናብ የአፈርን እርጥበት ከማሻሻልም አልፎ ከጁላይ ጀምሮ ለሚዘሩ የተለያዩ የመካከለኛ ጊዜ ሰብሎች ለመዝራትና በታቀደው መሰረት የግብርና እንቅስቃሴን ለማከናወን አመቺ ሁኔታ የነበረው ሲሆን፤ አስቀድሞው ተዘርተው በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የመኸር ሰብሎች የውኃ ፍላጎታቸውን ከሚሟላት አንፃር የጎላ ሚና ከመኖሩም በላይ ከኤፕሪል ጀምሮ ቀደም ብለው ለተዘሩ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች እንዲሁም ለተለያዩ ቋሚ ተክሎች በተሟላ ሁኔታ እንዲያድጉ የጎላ አስተዋፅዖ ነበረው። እንዲሁም የነበረው እርጥበታማ ሁኔታ የአካባቢ ጥበቃ ተግባራትን

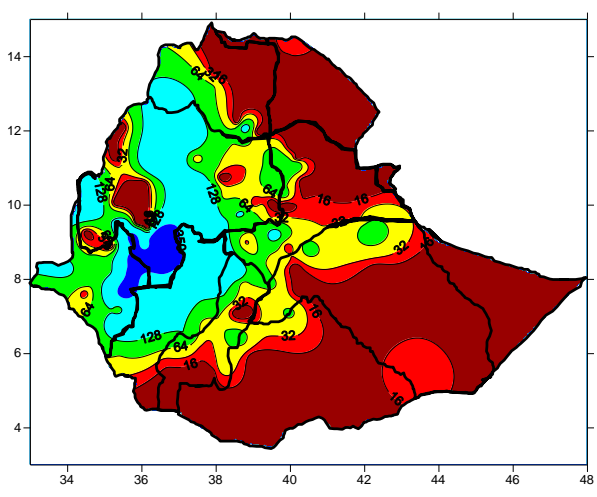
ለማከናወንም ሆነ በአረንጓዴ አሻራ መርሀ ግብር የተተከሉ የተለያዩ የዛፍና የፍራፍሬ ችግኞች በተሟላ መልኩ እንዲያድጉ አዎንታዊ ሚና ነበረው። ከዚህ በተጨማሪ በተለይም በሰሜን ምስራቅ፣ በምስራቅ እና በደቡብ ኦሮሚያ የአርብቶ አደርና በከፊል የአርብቶ አደር አካባቢዎች የተገኘው የተለያዩ መጠን ያለው እርጥበት ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት አዎንታዊ አስተዋፅዖ ከማበርከቱም በላይ ሰው ሰራሽም ሆነ የተፈጥሮ ምንጮችን ከማጎልበት አንፃር አዎንታዊ ሚና ነበረው። በሌላ በኩል ከባድ ንፋስና በረዶ የቀላቀለ ዝናብ ያስከተለው ጎርፍ በባህርዳር ዙሪያ በንብረት ላይ ጉዳት ያስከተለ ሲሆን፤ በአንጻሩ ድግሞ በተከሰተ የመብረቅ ክስተት በፊቹ ዙሪያ በሁለት ሰዎች ህይወት ላይ አደጋ ያሰከተለ እንደነበረ ከሚቲዎሮሎጂ ጣቢያዎች የተገኙ መረጃዎች አመልክተዋል። በመደበኛ ባህሪያቸው በእርጥበት መብዛት በሚታወቁ ስፍራዎች ላይ ተከታታይነት የነበረው እርጥበታማ ሁኔታ የአፈር እርጥበት መብዛትን ያስከተለ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ እየተከናወነ በሚገኘው የእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ላይ አሉታዊ ጎን ነበረው። በተጨማሪም የነበረው ከፍተኛ እርጥበት ለአረም መስፋፋትም ሆነ ለተለያዩ የሰብል በሽታዎች መከሰት ምቹ ሁኔታ ነበረው።

በአጠቃላይ እ.ኤ.አ 2022 ባለፉት ሁለት ወራት በእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ላይ የነበረው የአየር ሁኔታ ሲገመገም ለአብዛኛው የመኸር አብቃይና የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች አዎንታዊ ሚና ነበረው። ይህም የተገኘው እርጥበት ከጁን ጀምሮ የዘር ጊዜና የማሳ ዝግጅት በሚካሄድባቸው አካባቢዎች በወቅቱ ለመዝራት አመቺ ሁኔታ የነበረ ሲሆን፤ ቀደም ብለው ለተዘሩ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች በተሟላ ሁኔታ እንዲያድጉ፣ ለቋሚ ተክሎች የውሃ ፍላጎት መሟላት እንዲሁም በአርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደሮች አካባቢዎች ለመጠጥ ውሃና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት የጎላ ጠቀሜታ ነበረው። ሆኖም በተወሰኑ በአንዳንድ የአገሪቱ አካባቢዎች ላይ የነበረው ከባድ ዝናብ ለጎርፍ መከሰትና በመደበኛ ባህሪያቸው በእርጥበት መብዛት በሚታወቁ ስፍራዎች ላይ ተከታታይነት የነበረው እርጥበታማ ሁኔታ በሰብል ማሳዎች ላይ የውሃ መተኛትን ያስከተለ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ እየተከናወነ በሚገኘው የእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ላይ አሉታዊ ጎን ነበረው። በተጨማሪም የነበረው ከፍተኛ እርጥበት ለአረም መስፋፋት ምቹ ሁኔታን የፈጠረ ነበር (ካርታ 4 ሀ እና ለ)።

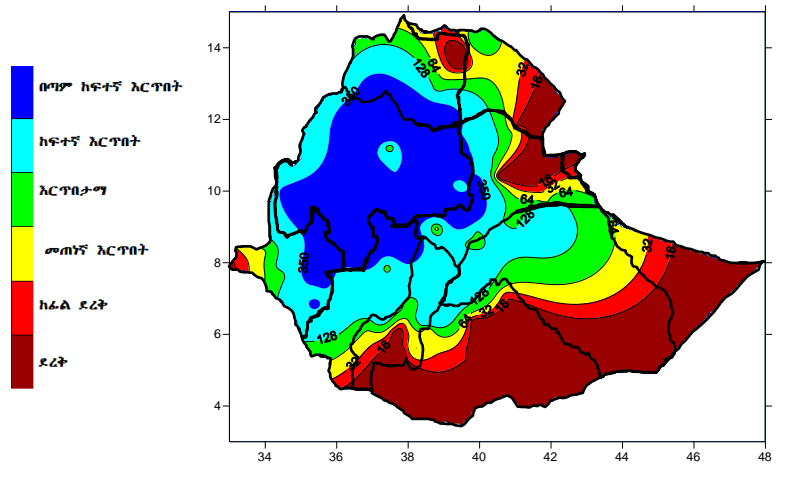

እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባለፉት ሁለት የክረምት ወራት በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ የተስተዋለው በተለይም በመጀመሪያው ወር በአብዛኛው አባይ፣ ባሮ አኮቦ፣ ኦሞጊቤ፣ የላይኛው እና የመካከለኛው ስምጥ ሸለቆ፣ ተከኔ፣ የላይኛው አዋሽ፣ ዋቢሸበሌ እንዲሁም ገናሌዳዋ ከፍተኛ ቦታዎች የነበረው የተሻለ እርጥበት ለግድቦችና ለወንዞች ፍሰት መጨመር የጎላ አስተዋፅኦ ነበረው። በጁላይ ወርም በአብዛኛው ተከኔ፣ አባይ፣ ባሮ አኮቦ፣ ኦሞጊቤ፣ የላይኛውና መካከለኛው አዋሽ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ የላይኛው እና የመካከለኛው ዋቢሸበሌ፣ አፋር ደናክል እና በጥቂት የላይኛው ገናሌዳዋ አዋሳኝ ቦታዎች ላይ የተሻለ እርጥበት መጠን ተስተውሏል። በአጠቃላይ ባለፉት ሁለት የክረምት ወራት በተከኔ፣ አባይ፣ ባሮ አኮቦ፣ የላይኛውና መካከለኛው ኦሞጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ እና አዋሽ ለውሃማ አካላት ማለትም ለምንጭ መጎልበት፣ ለግድቦችና ለወንዞች ፍሰት መሻሻል በተመሳሳይ መልኩ ጠቀሜታው የጎላ ነበር። በተጨማሪም በጥቂት የታችኛው ባሮአኮቦ፣ ኦሞጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ በጥቂት የመካከለኛው አዋሽ፣ የላይኛው ዋቢ ሸበሌ እና ገናሌዳዋ ኪስ ቦታዎች መጠነኛ እርጥበት አግኝተዋል። በሌላ በኩል በአብዛኛው ዋቢ ሸበሌ፣ ገናሌዳዋ፣ ኦጋዴን፣ አፋርደናክል እንዲሁም የታችኛው አዋሽ ተፋሰሶች ደረቅና ከፊል ደረቅ ሁኔታ ነበራቸው (ካርታ 5ሀ እና 5ለ)።

ካርታ 5ሀ: በጁን ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን

ካርታ 5ለ: በጁላይ ወር በተፋሰሶ ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን

እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2022 ሊኖር የሚችለው የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በመደበኛ ሁኔታ የኦገስት ወር የክረምት ዝናብ በመጠንም ሆነ በሥርጭት በክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ከፍተኛ ደረጃ የሚደርስበት ጊዜ ነው። በተጨማሪም በኦገስት ወር በአንዳንድ ቦታዎች ላይ በፀሐይ ሀይል ታግዘው ከሚፈጠሩ የደመና ክምችቶች በረዶ የቀላቀለ ከባድ ዝናብ አልፎ አልፎ ይከሰታል።

በሚቀጥሉት ሁለት የክረምት ወራት (ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር) 2022 በአሁኑ ጊዜ የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ ምስራቃዊውና የመካከለኛው ክፍል የባህር ወለል የሙቀት መጠን ከመደበኛው በታች የቀዘቀዘ (ENSO - La Niña) ላይ የሚገኝ ሲሆን፤ በቀሪዎቹ የክረምት ወራትም (ENSO - La Niña) ሆኖ የመቀጠል እድሉ 51% እንደሚሆንና በቀጣይ በጋ2022/23 ወቅትም ከመደበኛው በታች (La Niña) የመሆን እድሉ ከ62 እስከ 66% ሊሆን እንደሚችል መረጃዎች ያመለክታሉ። ይህም ሁኔታ ከደቡባዊው የህንድ እና የአትላንቲክ ውቅያኖሶች ወደ ሀገሪቱ ሊገባ የሚችለው እርጥበት በቀሪው የክረምት ወራትም ተጠናክሮ እንዲቀጥል ምቹ ሁኔታ እንደሚፈጥር ግንዛቤ ተወስዷል። ከዚህም ሌላ የሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት በ(negative IOD) ስር እንደሚገኝና በቀጣይነት (negative -IOD) ሆኖ የመቀጠል እድል ሊኖር እንደሚችል ከተለያዩ አለም አቀፍ የትንቢያ ማዕከላት የተገኙ የዳይናሚካልና የስታትስቲካል መረጃዎች የተጠቆመ ከመሆኑ ጋር ተያይዞ በተወሰኑ የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ አሉታዊ ተፅእኖ ሊኖረው የሚችል መሆኑ ታሳቢ የተደረገ ቢሆንም፤ በተቀሩት አካባቢዎች ላይ ተፅእኖ ሊኖረው እንደማይችል ግንዛቤ ተወስዷል።

በዚህ መሰረት በቀጣዮቹ ሁለት የክረምት ወራት (ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር) 2022 አብዛኛው የሰሜን ምእራብ፣ የምእራብ፣ የሰሜን ምስራቅ እንድሁም የመካከለኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች መደበኛና ከመደበኛ በላይ የዝናብ መጠን እንደሚኖራቸው የሚጠበቅ ሲሆን፤ የደቡብ ምእራብ፣ የምስራቅና የደቡብ ደጋማ የሀገሪቱ አካባቢዎች ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ ዝናብ የማግኘት እድል ሊኖራቸው እንደሚችል ይጠበቃል። በተጨማሪም አልፎ አልፎ ከሚፈጠሩ ነጎድጓድ አዘልና በረዶ የቀላቀለ ከባድ ዝናብ ጋር በተያያዘ በአንዳንድ ቦታዎች ላይ የወንዞች

ከመጠን በላይ መሙላት እንዲሁም ጎርፍና ቅጽበታዊ ጎርፍ በተዳፋት አካባቢዎች እና ጎርፍ ሊያጠቃቸው በሚችሉ አካባቢዎች ላይ የመከሰት እድል ቀጣይነት ሊኖረው ይችላል። ስለሆነም ከጎርፍና ከወንዞች ወሃ ሙላት ጋር ተያይዞ ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑት ዝቅተኛ ስፍራዎችና በወንዞች ተፋሰስ አካባቢ የሚኖሩ የህብረተሰቡ ክፍሎችና የሚመለከታቸው አካላት ከወዲሁ አስፈላጊውን ጥንቃቄ እንዲያደርጉ እናሳስባለን።

በመደበኛ ሁኔታ የክረምት ዝናብ አወጣጥ በተመለከተ በመስከረም የመጀመሪያዎቹ ቀናት አካባቢ ከሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ዝናቡ መዳከም የሚጀምር ሲሆን፤ ቀስ በቀስ ወደ ደቡባዊ የሀገሪቱ አካባቢዎች በማፈገፈግ በኖቨምበር መጀመሪያ ሳምንት ላይ ከሁሉም አካባቢዎች ላይ ዝናቡ ያቆማል። የዘንድሮ የክረምት ዝናብ አወጣጥን በተመለከተ በሰሜናዊ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ለተወሰኑ ቀናት ሊዘገይ እንደሚችል በመጠበቁ ወደ ደቡባዊ የሀገሪቱ ቆላማ አካባቢዎችም በማፈገፈግ ሊያገኙ የሚችሉት የዝናብ ሁኔታ ላይ አሉታዊ ተፅእኖ ሊኖረው እንደሚችል ይጠበቃል።

በሌላ በኩል በመጨረሻ የበጋ ወቅት የሚጠበቀው (negative -IOD እና La- Niña) የወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የደቡብና የደቡብምስራቅ የሀገሪቱ ቆላማ አካባቢዎች ላይ የዝናብ ማነስ እድል ሊኖር እንደሚችል ከወዲሁ ቅድመ-ጥቆማ መስጠት ይቻላል።

እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2022 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

ለመጨረሻ ሁለት ወራት (ኦገስት እና ሴፕቴምበር) በተሰጠው የአየር ጠባይ ትንበያ መሰረት አሁን እየተስተዋለ ያለው የከባቢ አየር ሁኔታና በቀጣይ ሊኖር የሚችለው ሁኔታ ጋር ተያይዞ ወደ ሀገራችን እየገባ ያለው እርጥበት አዘል አየር በቀሪው የክረምት ወራትም በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ተጠናክሮ እንዲቀጥል ምቹ ሁኔታን ሊፈጥር እንደሚችል ግንዛቤ ተወስዷል። ይህም በመሆኑ የሰሜን፣ የሰሜን ምዕራብና የምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች በአብዛኛው መደበኛና ከመደበኛ በላይ ያደላ በቂ የሆነ እርጥበት እንደሚያገኙ የሚጠበቅ ሲሆን፤ አብዛኛው የደቡብ ምእራብ፣ የመካከለኛው፣ የምስራቅና የደቡብ ደጋማ እንዲሁም የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ከመደበኛ ጋር ተቀራራቢ እርጥበት የማግኘት እድል እንደሚኖራቸው ይጠበቃል። ከዚህም ጋር ተያይዞ የመኸር አብቃይ እና የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት አካባቢዎች የተሻለ እርጥበት እንደሚኖራቸው ከመጠበቁ ጋር ተያይዞ በቀጣይ ለሚያከናውኑት የግብርና እንቅስቃሴ ገንቢ ሚና እንደሚኖረውና የሚገኘው ዝናብ የአፈርን እርጥበት ከማሻሻልም አልፎ ከጁን ጀምሮ ለተዘሩ

የተለያዩ የመካከለኛ ጊዜ ሰብሎች እንዲሁም ቀደም ብለው ተዘርተው በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመክር ሰብሎች እና ለተለያዩ ቆይታ ተክሎች

የውኃ አቅርቦት ገንቢ ሚና ይኖረዋል። በተጨማሪም በምስራቅና በሰሜን ምስራቅ ለሚገኙ የአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለእጅግ ልምላሜና ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት መሻሻል ከፍተኛ አስተዋጽኦ ከማበርከቱም በላይ ሰው ሰራሽም ሆነ የተፈጥሮ ምንጮችን ከማጎልበት አንጻር ከፍተኛ አስተዋጽኦ ይኖረዋል። በተጨማሪም የሚጠበቀው ቀጣይነት ያለው የዝናብ ሁኔታ በክረምት ወቅት መጨረሻ በአፈር ውስጥ በተከማቸው እርጥበት በመታገዝ በደጋማው አካባቢዎች ላይ ለሚዘሩ የጥራጥሬ ሰብሎች አመቺ ሁኔታን ይፈጥራል። አልፎ አልፎ በደቡብ የተወሰኑ አካባቢዎች የሚገኘው እርጥበት በአካባቢው ለሚኖሩት አርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደሮች ለግጦሽ ሣርና ለመጠጥ ውሀ አቅርቦት ጥሩ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው ይጠበቃል። ከዚህ ጋር በተያያዘ በትኩረት መታየት የሚገባው ነገር በተለይም የክረምቱ ዝናብ በመደበኛ ሁኔታ አስቀድሞ በሚወጣቸው የሰሜንና የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች የሚገኘውን እርጥበት በማሳ ውስጥም ሆነ ከማሳ ውጪ ማከማቸት የውሃ እቀባ፣ ኩሬ ማጎልበት፣ የዝናብ ውሃ መሰብሰብ ወዘተ በተጠናከረ ሁኔታ በመስራት ሰብሎች ለሚፈልጉት ተጨማሪ ውኃ አቅርቦት እንዲውል ከወዲሁ ማመቻቸት ያስፈልጋል። በሌላም በኩል ከክረምት ዝናብ መጠናከር ጋር ከባድ ዝናብ በሚጠበቅባቸው እና በመደበኛ ባህሪያቸው በእርጥበት መብዛት በሚታወቁ ሰፍራዎች ላይና በተከታታይ እርጥበት እያገኙ ባሉ አካባቢዎች እርጥበቱ ከመጠን በላይ ሊሆን ስለሚችል በዚህም ምክንያት ውሃ ማሳ ላይ እንዳይተኛ ቦይ በማውጣት፣ የማንጣፈፍና የመከላከል ስራ በመስራት እንዲሁም በአንዳንድ አካባቢዎች ከእርጥበት መብዛት ጋር የአረም መከሰትና አልፎ አልፎ በየጣልቃው ከሚኖረው ሙቀት ጋር የፀረ ሰብል ተባይ መፈጠር ሊኖር ስለሚችል ከግብርና ባለሙያ በሚያገኙት ምክረ ሀሳብ በመደገፍ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተጨማሪም የሚጠበቀው ከባድ ዝናብ በረባዳማ፣ ውሃ ገብና በወንዝ ዳርቻ ባሉ ማሳዎች ላይ በሰብሎች፣ በእንስሳትና በንብረት ላይ ጉዳት ሊያስከትል ስለሚችል በተጠቀሱት አካባቢዎች ተገቢው የመከላከል እርምጃ ቢወሰድ ሊደርስ የሚችለውን ጉዳት መቀነስ ያስችላል። በሌላ በኩል በመጨረሻ የበጋ ወቅት የሚጠበቀው (negative -IOD እና La Niña) የወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የደቡብና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ቆላማ አካባቢዎች ላይ ለዝናብ መፈጠር መንስኤ የሚሆኑ የከባቢ አየር ገፅታዎች ሊዳከሙ እንደሚችሉና የዝናብ እጥረት የመከሰት ዕድል ሊያጋጥማቸው እንደሚችል ቅድመ-ጥቆማ መስጠት ይቻላል።

እንዲሁም በመጨረሻ የበጋ ወቅት የሚጠበቀው (negative -IOD እና La Niña) የወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት በደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ቆላማ አካባቢዎች ላይ የዝናብ ማነስ እድል ሊያስከትል እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። ስለሆነም በእነዚህ አካባቢዎች

የሚመለከታቸው አካላት የእርጥበት እጥረት እንደሚኖር በመገንዘብ አልፎ አልፎም ቢሆን የሚገኘውን እርጥበት በአግባቡ መጠቀም እንደሚኖርባቸው ከወዲሁ ማስገንዘብ እንወዳለን ።

እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በወሀወደ ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በሚቀጥሉት የክረምት የመጨረሻዎቹ ሁለት ወራት እርጥበታማ የአየር ሁኔታ በተለይም በሰሜንና ሰሜን ምስራቅ፣ በመካከለኛው እና በምእራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ተፋሰሶች ላይ በመጠንም ሆነ በሥርዓት ሊቀጥል እንደሚችልና በተለያዩ ቦታዎች ላይ አልፎ አልፎ ቅጽበታዊ ጎርፍ ሊያስከትል እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ያመለክታሉ። ከዚህም ጋር ተያይዞ በአብዛኛው የተከበ፣ የአባይ፣ የባሮአኮቦ፣ አዋሽ፣ የላይኛውና የመካከለኛው የአሞጊቤ፣ ስምጥሸለቆ የላይኛው ዋቢሸባሌ እና ገናሌዳዋ ተፋሰሾች ከከፍተኛ እርጥበት እስከ እርጥበታማ ሁኔታ ሊያገኙ እንደሚችሉ የሚጠበቅ ሲሆን፣ በተጠቀሱት ተፋሰሶች ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ አካባቢዎች ላይ ከሚኖረው ከፍተኛ እርጥበት ተከትሎ ቅጽበታዊ ጎርፍ እና የመሬት መንሸራተት ሊከሰት ስለሚችል ክትትልና ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተጨማሪም የታችኛው አሞጊቤ እና ስምጥሸለቆ ተፋሰሶች ላይ መጠነኛ እርጥበት እንደሚኖራቸው የሚጠበቅ ሲሆን፣ በሌላ በኩል በአብዛኛው አጋዴን፣ ዋቢሸባሌ እና አፋር ደናክል፣ ደረቅና ከፊል ደረቅ ሆነው እንደሚቆዩ ይጠበቃል።